

κρείττονα τὴν πέψιν καὶ θρέψιν, ἢ καὶ υποβάλλοντες εἰς τεχνητὰς εἰσπνοὰς ὀξυγόνου· ἐκ τῶν προτέρων κἂν ἡ ἔνδειξις εἶναι καὶ λογικὴ καὶ σαφής, ἔλλείπουσι δὲ μόνον αἱ κλινικαὶ παρατηρήσεις, πάντως δ' ἡ τούτων ὠφέλεια παρηγορική. Ἐνδείκνυται μάλιστα πρὸς τὰς δυσπεψίας ἀναιμικῶν, ὡς εἰδικὸν δὲ φάρμακον κατὰ τοῦ ἐμέτου ἐγκύων, καὶ δὴ καὶ αὐτῶν τῶν φύματιῶντων, καὶ πειρατέον. Ὁ Demarquay συμβουλεύει εἰσπνοὰς καὶ πρὸς χειρουργικὰ πάθη, ὅταν ἡ πέψις καταβεβλημένη καὶ ἡ ἀνορεξία πολλή, κακὴ δὲ ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἐλκῶν ἢ τραυμάτων. Καὶ πλύσις ἐλκῶν δι' ὕδατος ὀξυγονούχου ζωηροτέραν καθιστάνει τὴν ὄψιν αὐτῶν, καὶ ἔτι μᾶλλον, ἂν σκέλη, φέροντα ἄτονα καὶ δυσπεπύλωτα ἔλκη, ἐντεθῶσιν εἰς συσκευὰς ἐνεχούσας ὀξυγόνο ἰσχυρὸν ἢ ὠξυγονισμῆν τὸ ὕδωρ. Ἄλλ' ἂν ὅμως οἱ ἀσθενεῖς σφόδρα εὐδιεγερτοί, ἢ πυρέσσουσιν ἢ φλεγμονῶσιν, δῆλον τότε, ὅτι ὑπὸ ἀέρος ἁγάν ὀξυγονούχου διεγείρονται ἔτι μᾶλλον καὶ πυρέσσουσι σφοδρότερον, καὶ ἄρα ἀντενδείκνυται τότε τοιοῦτος ἀήρ, καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ ὠξυγονισμῆνος.

Δευτέρᾳ σειρᾷ ἐνδείξεων προέρχεται ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν πνευμόνων δράσεως τοῦ ὀξυγόνο. Παραγγέλλεται δηλαδὴ ἀνθρώποις *δυσπνοῦσι δι' ἔλλειψιν ὀξυγόνου*, καὶ μάλιστα τοῖς πάσχουσι χρονίους, πυώδεις καὶ κακὸς μους κατάρρους, ἐμφυσηματικούς καὶ κυάνωτικούς, λευκωματουρίαν, διφθερίτιδα, ἀσφυκτικὸν διαβήτην. Παρέτηρήθη, ὅτι δύσπνοια κυανωτικὴ ἐκ χρονίων ἐμφυσημάτων καὶ καρδιοπαθειῶν πολλὰκις κατεστάλησαν ἐν βραχεὶ διὰ τῆς εἰσπνοῆς ὀξυγόνο. Ἀποσοβεῖ λοιπὸν εἰσπνοὴ τοιοῦτου ἀέρος προσκαίρων τὸν ἐφεστῶτα κίνδυνον· τὴν γενέτησαν ὅμως αἰτίαν δὲν ἀπομακρύνει· καὶ ἄρα ἀπλῶς παρηγορεῖ. Ἐπὶ δυσπνοίας ἐκ φλεγμονῆς τῶν πνευμόνων ἀπολύτως ἀντενδείκνυται ἡ τοῦ ὀξυγόνο εἰσπνοή· διότι ἐξερεθίζει τὴν φλεγμονήν, διότι προκαλεῖ αἱμαπτύσεις, βλέπτει δὲ καὶ ἐπειδὴ ταχύνει τὴν κυκλοφορίαν καὶ ἀυξάνει τὴν θερμοσίαν τοῦ σώματος. Συνιστᾶται καὶ πρὸς τοὺς ἀποπνιγμοὺς τοὺς ἐκ καταδύσεως· ἀλλ' οὐδαμῶς παραλειπτέον τὴν τεχνητὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ προσδοκίᾳ βοηθείας ἀπὸ φαρμάκων δυσεφαρμόστων.

Τὸ πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν ὀξυγόνον παρασκευάζεται ὡς μάλιστα καθαρὸν καὶ ἐπιτήδειον εἰς εἰσπνοὴν ἐκ χλωρικοῦ καλίου, ἐπιμελῶς συναναμιγμένου μετὰ καθαρῶ ὑπεροξειδίου τοῦ μαγγανίου, ἅτινα θερμανθέντα μέχρι κατακλύσεως τῆς ἐκλύσεως τοῦ ἀερίου ἐν σιδηρῷ ἄμβυκι, σχίζονται εἰς χλωριούχον κάλιον καὶ ὀξυγόνο. Τοῦτο ἀποπλύνεται δι' ἄσβεστίου γάλακτος καὶ εἰσθιβάζεται εἰς ἀσκία ἐλαστικὰ ἔχοντα στρόφιγγα, ἐξ ἧς ἀνοιχθείσης ἐκφεύγει τὸ ἀέριον καὶ εἰσπνέεται, ἢ εὐοδιέζεται εἰς ὕδωρ, ὅπερ ἀναπίνει ὑπὸ συνήθη πίεσιν ἀέρος $\frac{1}{25}$ τοῦ ὄγκου, ὑπὸ ἐξ πίεσιν 15—18 ἀτμοσφαιρῶν καὶ μέχρι $\frac{3}{4}$ αὐτοῦ = ὕδωρ ὀξυγόνου *χον*, Aqua oxygenata. Εἰσπνέονται δὲ 10—20—30 λίτραι ὀξυγό

νου δι' ἡμέρας, ὁ δὲ ἄρρωστος δύναται καθ' ἡμέραν νὰ διαγάγῃ 1—3 ὥρας παρὰ συσκευῆν, οἷον τὴν πραβάξειον, εἰσπνέων κατὰ διαλείμματα ὀξυγόνο εἰθ' ἀπλοῦν, εἴτε καὶ συμπεπυκνωμένον.

Παρηγγέθη ὕδωρ ὀξόν τοῦ *χον*, ὡς ποτὲν δροσιστικὸν ἀντὶ τοῦ ὀξυανθρακικοῦ καὶ διεγερτικόν, πρὸς γαργαρισμοὺς ἐπὶ διφθερίτιδος φαρυγγαίας ὡς ἄσηπτον, πρὸς ἀκάθαρτα ἔλκη ὡς ῥυπτικὸν εἰς πλύσιν, τὸ δὲ ἁγνὸν ἀέριον εἰς εἰσπνοὴν πρὸς χρονίους καὶ σηπεδονώδεις κατάρρους καὶ σφακίλους. Εἰς ἀνάπτυσιν ὄζοντος ἐν θαλάμοις ἀρρώστων λαμβάνεται μίγμα ἐξ ὑπεροξειδίου τοῦ μαγγανίου, ὑπερμαγγανικοῦ καλίου καὶ ὀξυαλικῶ ὀξέος· δύο δὲ κοχλιάρια τοῦ μίγματος τούτου ἐπιχύνονται δι' $1\frac{1}{2}$ κοχλ. ὕδατος κοινού, καὶ ἀρκοῦσιν εἰς κάθαρσιν τῆς ἀτμοσφαιρας ἀπὸ μiasμάτων ἐπὶ 2 ὥρας. Ἀπομακρυντέον ἐκ τῶν κοιτῶνων πᾶν εἶδος μετάλλου.

Ἐντεθῶσι γίνονται, ἂν ἐντεθῶσι τεμάχια φωσφόρου ἐν φιάλῃ μετ' ὀλίγου ὕδατος οὕτως, ὥστε ταῦτα νὰ ἐξέλθωσιν ἐν μέρει εἰς τὸν ἀέρα, ὅστις ἐκ τῶν πέριξ τοῦ φωσφόρου διοχετευθῆ εἰς τὸ ὕδωρ, ὡς ἔνω. Τὸ ὄζοντισθὲν ὕδωρ πίνεται κατὰ 1—2 λίτρας πρὸ τοῦ φαγεῖν ἐκάστοτε δις ἢ τρίς τῆς ἡμέρας ἀνὰ 1—2 ποτήρια· παιδίους δίδεται καθ' ὥραν κοχλιάριον τῆς τραπέζης. Ἄν συστῆ ἔμετος, στερωδονία, διάρροια, βήξ, ξηρασία ἐν τῷ φάρυγγι ἢ παρακοπαὶ καὶ κεφαλαλγία, καταπαύεται ἡ χρῆσις.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ